

Спад на борсите: Предоставяме отговор от Райфайзен Кепитъл Мениджмънт на 10-те най-често задавани въпроса относно актуалната ситуация на капиталовите пазари

(Пет от фондовете на Райфайзен Асет Мениджмънт (България) са захранващи схеми и инвестират минимум 85% от активите си в дялове на австрийски фондове, управлявани от Райфайзен Кепитъл Мениджмънт(Австрия).)

Когато става дума за твърде рязко понижаване на цените на капиталовите пазари, което се наблюдава понастоящем, участниците на пазара са обхванати от сериозна несигурност. Възникват редица въпроси. Тези, които се занимават с ценни книжа от повече време, вече познават тези ситуации – те изплуват отново при всеки спад на борсите. Предоставяме Ви отговори на най-често задаваните въпроси.

1. Какво ще е по-нататъшното развитие на пазарите? Ще има ли още понижения на цените на капиталовите пазари с оглед на настоящия спад?

Понастоящем никой не може да отговори реалистично на този въпрос. Факт е, че сега наблюдаваме **необичайно развитие на пазарите** и не може да се направи прогноза как ще продължи то по-нататък и дали ще има нови понижения. Може да се заключи, че ситуацията на **капиталовите пазари остава много нестабилна**.

2. Колко време ще продължи този срив на борсите?

Макар че междувременно е възможно да се наблюдават кратки фази на оживление, мениджмънтът на фондовете ни няма очаквания за бързо нормализиране на капиталовите пазари. По-скоро смятаме, че **устойчиво движение към повишаване на стойностите** ще има едва тогава, когато **ситуацията с вируса бъде овладяна напълно**.

3. Какво прави мениджмънтът на фондовете при такъв срив на борсата?

Мениджмънтът на фондовете следи развитието на капиталовите пазари до най-малката подробност. **Рискът в нашите фондове бе намален**. По-конкретно, дяловете на акциите и облигациите бяха чувствително намалени. Средствата от тези продажби бяха насочени към финансови инструменти с възможно най-нисък риск и близки до паричните пазари. Въпреки това обаче са възможни загуби на капитал. Също така инвестиционните цели на фондовете ограничават действията на мениджмънта. **Всеки фонд трябва да се съобразява с профила си**. Това означава например: фондовете с инвестиции в акции остават фондове с инвестиции в акции. С инвестиционната цел и политика можете да се запознаете в проспекта на съответния фонд.

4. Ще имам ли достъп по всяко време до парите си?

По принцип можете по **всяко време да продадете дяловете си на актуалната цена за деня**. В изключителни ситуации на капиталовите пазари може да се стигне до забавяне.

5. Какво трябва да направя сега?

Това трябва да се разглежда за всеки поотделно. Променило ли се е нещо в основните параметри на решението Ви за инвестиции – инвестиционен хоризонт, готовност за поемане на риск и т.н.? Тогава са необходими съответните корекции. Ако няма промяна, **действайте разумно**. В статията [„Как да запазите спокойствие на капиталовите пазари въпреки коронавируса“](#) ще намерите подробна информация на тази тема.

6. Във време на срив на борсите да запазя ли инвестициите си, или да изляза от пазара?

Данните за доходността от минали периоди не дават основание за заключения относно бъдещото развитие.

Последният сериозен срив на борсите бе през 2008 г. – т.н. **криза с „Лемън Брадърс“**. Понижението на индексите бе почти с 50%. След около три години този срив бе почти напълно наваксан и последващият тренд на повишение доведе до нарастване на цените с почти 150%.

Прекратяването на инвестициите в най-ниската точка доведе до тежки загуби. Новите инвестиции, направени след година, когато част от срива на цените бе вече наваксан, бяха със солидна доходност. Но въпреки това доходността бе значително по-ниска от тази при хората, които не преустановиха инвестициите си. Нашият извод от това е: изборът на правилен момент е невъзможен в такава извънредна фаза на пазара, тъй като не може да бъде предвидено бъдещото развитие на цените. Страхът е лош съветник по отношение на решенията относно инвестициите на капиталовите пазари.

7. Какво означава текущият срив на борсите за човек, който инвестира спестяванията си във фонд?

При индивидуалните инвестиционни планове се извършват регулярни инвестиции за фиксирана сума в договорните фондове. Това означава, че **в етап на слаб борсов пазар (т.е. при по-ниски цени) могат да бъдат закупени повече дялове** и да се използва ефектът на средната цена. Вследствие на това инвестициите във фонда **са по-изгодни при възможни бъдещи покачвания на цените**. Въпреки това може да се стигне до загуби на капитал. Ако **месечната парична вноска бъде увеличена** във фаза на слаб борсов пазар, тогава **ефектът на средната цена има по-силно въздействие**. Повече информация за инвестирането и спестяването във фондове можете да получите на [ТУК](#).

8. Винаги се твърди, че пазарите отново ще тръгнат нагоре – как може това да е толкова сигурно?

Кризите на капиталовите пазари и **борсовите спадове са част от бизнеса с финансови инструменти**, също както и стремителното покачване на цените.

От началото на 1970 г. **световният капиталов пазар е преживял повече от 20 кризи**. При някои от тях пониженията са били по-малки, а при други – по-големи. Но всички тези кризи от миналото имат нещо общо помежду си: **оживлението**, което настъпва

след тях. Въпреки всички тези сринове **капиталовият пазар успя да реализира за тези почти 50 години средна доходност от 8,34% на годишна база.**

Нашето мнение: **И тази криза ще отмине** и ние изхождаме от това, че **пазарите ще се развият отново положително.**

9. Какво означават текущите загуби от борсовите цени?

Важно е инвестициите във финансови инструменти да бъдат наблюдавани в тяхната цялост. В зависимост от факта откога е направена дадена инвестиция, загубата може да е по-голяма или по-малка. Може през целия период на инвестицията да не е била реализирана загуба, а изминалите седмици да се намалили (силно) общата сума. От друга страна, ако човек инвестира редовно спестяванията си във фонд, сегашната ситуация създава възможност за по-изгодно закупуване на дялове. Потенциални загуби на капитал не са изключени.

Ще бъде необходимо **известно време**, докато **пазарите** са в състояние **отново да отчетат развитие в положителна посока**

10. Трябва ли човек да инвестира още сега?

Понастоящем ситуацията на пазарите е все още много несигурна. **Колебанията на пазарите** вероятно ще продължат **още известен период от време**. Дали може да се инвестира още сега, зависи главно от **личната готовност за поемане на риск и от преценката на ситуацията на пазара**. Всеки, който принципно вземе решение да инвестира и има възможност да разпредели тази инвестиция в определен период от време (например за 12 месеца - **инвестиция стъпка по стъпка**).

В случай че имате други въпроси относно инвестициите си и спада на капиталовите пазари, моля да се обърнете към Райфайзен Асет Мениджмънт или към обслужващия Ви служител в Райфайзенбанк.

Тел. 0291 985 626, 0291 985 500 – Райфайзен Асет Мениджмънт

Това е маркетингово съобщение на Райфайзен Асет Мениджмънт, България.

Инвестирането в договорни фондове е свързано с определени рискове. Стойността на дяловете и доходът от тях могат да се понижат. Печалбата не е гарантирана и съществува риск за инвеститорите да не възстановят пълния размер на вложените средства. Инвестициите в договорните фондове не са гарантирани от гаранционен фонд, създаден от държавата или с друг вид гаранция, като инвестициите на самия фонд също не са гарантирани. Бъдещите резултати от дейността на договорните фондове не са задължително свързани с резултатите от предходни периоди. Представената информация не е препоръка за инвестиция във финансови инструменти, в това число дялове на договорите фондове, организирани и управлявани от Райфайзен Асет Мениджмънт България и не следва да се тълкува като такова. За инвеститорите е препоръчително да се запознаят с актуалните проспекти и правила на Договорните фондове преди да вземат решение да инвестират. Пълните проспекти и допълнителна информация за договорните фондове може да бъде получена в офисите на Райфайзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД и Райфайзенбанк (България) ЕАД, както и на интернет страницата на РАМ www.ram.bg.